

Ändringar i lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m.

Sammanfattning

I betänkandet behandlas proposition 2000/01:60 med förslag om ändringar i lagen om provtagning på djur, m.m. Ändringen innebär bl.a. att föreskrifter får meddelas om utfärdande av identitetshandlingar för djur och om registrering av anläggningar för djur. Vidare skall det kunna uppdras åt privata organisationer att utfärda identitetshandlingar och föra register. Genom ändringarna genomförs EG:s bestämmelser om hästpass och svindatabaser. Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker en följdmotion (kd), med viss skrivning angående effekterna för små företag av de nya bestämmelserna.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	5
Utskottets förslag i korthet.....	5
Propositionen.....	5
Motionen.....	6
Utskottets ställningstagande	7
Bilaga 1	
Förteckning över behandlade förslag.....	8
Propositionen.....	8
Följdmotion	8
Bilaga 2	
Regeringens lagförslag	9
Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m.	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Med hänvisning till de motiveringar som framförs under Utskottets överväganden föreslår utskottet att riksdagen fattar följande beslut:

1. Lagförslaget

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m.

2. Effekterna för små företag och ikraftträdande

Riksdagen avslår motion 2000/01: MJ33.

Stockholm den 20 mars 2001

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Ulf Björklund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ulf Björklund (kd), Sinikka Bohlin (s), Inge Carlsson (s), Kaj Larsson (s), Jonas Ringqvist (v), Ingvar Eriksson (m), Alf Eriksson (s), Carl G Nilsson (m), Ingemar Josefsson (s), Kjell-Erik Karlsson (v), Caroline Hagström (kd), Catharina Elmsäter-Svärd (m), Gudrun Lindvall (mp), Harald Nordlund (fp), Carina Ohlsson (s) och Patrik Norinder (m).

Redogörelse för ärendet

I proposition 2000/01:60 föreslår regeringen att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ändringar i lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m.

Lagen ändras så att föreskrifter får meddelas om utfärdande av identitetshandlingar för djur och om registrering av anläggningar för djur. Vidare skall det kunna uppdras åt privata organisationer att utfärda identitetshandlingar och föra register. Ändringarna genomför EG:s bestämmelser om hästpass och svindatabaser. Tillsynsmyndigheten skall kunna besluta om rättelse på enskilds bekostnad och avgifter skall kunna tas ut för en myndighets eller en organisations kostnader för godkännande av anläggningar och utfärdande av identitetshandlingar.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2001.

Lagrådet har avgett yttrande över lagförslaget.

Lagförslaget fogas som bilaga till detta betänkande.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att uppdraget att föra register över djur samt att utfärda identitetshandlingar för djur skall kunna överlåtas till en organisation. Tillsynsmyndigheter skall kunna omhänderta djurkadaver på djurägarens bekostnad om djurägaren underlåter att vidta åtgärder enligt Jordbruksverkets föreskrifter eller beslut. Avgifter skall kunna tas ut för godkännande av anläggningar för djur och för utfärdande av identitetshandlingar. Bemyndigandet att ta ut avgifter gäller även en organisations kostnader. En möjlighet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om registrering av anläggningar för djur införs.

Utskottet avstyrker en motion (kd) med viss skrivning angående effekterna för små företag och ikraftträdandet.

Propositionen

Enligt kommissionens beslut 93/623/EEG om en identitetshandling (pass) som skall åtfölja registrerade hästdjur skall alla stambokförda hästar födda efter den 31 december 1997 åtföljas av ett hästpass. Genom kommissionens beslut 2000/68/EG om ändring av kommissionens beslut 92/663/EEG och om identifiering av hästdjur för avel och produktion har kravet på att hästar skall åtföljas av hästpass utökats till att gälla alla hästar. Hästarna skall även tilldelas ett identitetsnummer som skall bestå under hela djurets livstid. Syftet med det nya beslutet är att möjliggöra behandling av hästar med läkemedel som inte får ges till livsmedelsproducerande djur enligt EG:s bestämmelser om godkännande av läkemedel för sådana djur (förordning 2377/90). Hästpasset skall innehålla information om ägarens namn, hästens identitetsnummer, uppgift om hästen är avsedd för livsmedelsproduktion eller inte, utförda vaccinationer, resultat av hälsoundersökningar avseende smittsamma djursjukdomar samt uppgifter om läkemedelsbehandlingar. Hästens identitet skall styrkas i passet genom ett s.k. konturdiagram, dvs. en avbildning av hästen med angivande av dess särskilda kännetecken. När det blir aktuellt att slakta eller avliva hästen skall passet visas upp.

För att göra det möjligt att uppfylla kommissionens krav anser regeringen att lagen om provtagning på djur, m.m. bör kompletteras i vissa avseenden. För att ett system med identitetsnummer för hästar skall fungera är det vidare nödvändigt att inrätta register över hästar för vilka pass har utfärdats. En av de stambokförande föreningarna, Svenska Hästavelsförbundet, har åtagit sig att även föra ett register över samt utfärda hästpass för hästar med okänd härstamning. Enligt regeringen bör de rutiner som byggs upp inom hästavels-

föreningarna tas till vara för att genomföra kommissionens beslut. Detta kan lämpligen ske genom att föreningarna får i uppdrag att föra register över hästar och utfärda hästpass. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör få bemyndigande att meddela föreskrifter om utfärdande av identitetshandlingar för djur. Lagändringen gör det även möjligt att i framtiden vid behov utse organisationer att föra andra typer av register, t.ex. svindatabasen enligt direktiv 64/432/EEG.

Under rubriken Ekonomiska konsekvenser anfördes att ungefär 175 000 hästar redan är registrerade, och för flertalet av dessa har hästpass ännu inte utfärdats. Hur många ytterligare hästar som finns i landet är osäkert, men antalet uppskattas till mellan 50 000 och 100 000. Den totala kostnaden för att registrera dessa hästar och utfärda hästpass är svår att uppskatta. De föreningar som i dag utfärdar hästpass tar ut en avgift som varierar mellan ungefär 250 och 600 kr. Regeringen anser att en engångskostnad i den aktuella storleken är rimlig och bör bäras av hästägaren. Det bör ankomma på Jordbruksverket att fastställa en grundavgift.

Under rubriken Effekter för små företags villkor anför regeringen att de föreslagna ändringarna berör företag som håller djur, men även vissa bearbetningsföretag. Ändringarna i lagen utgörs till största delen av bemyndiganden, vilket innebär att mer detaljerade bestämmelser kommer att antas av regeringen eller Jordbruksverket. Dessa bestämmelser torde också komma att föregås av en analys av effekterna för små företagens villkor. Under rubriken Hästpass anfördes bl.a. följande: Att få sin häst registrerad och erhålla hästpass kommer, liksom i dag, att vara förenat med vissa kostnader. För t.ex. en ridskola med tio oregistrerade hästar kan kostnaden bli ungefär 5 000 kr och tidsåtgången att fylla i formulären kan beräknas till ett par timmar.

De föreslagna ändringarna såvitt avser omhändertagande av djurkadaver på djurägarens bekostnad, avgiftsbemyndigandena samt registrering av djuranläggningar kommenteras på s. 12–14 i propositionen.

Motionen

I motion 2000/01:MJ33 (kd) anfördes i huvudsak positiva synpunkter på propositionens förslag om hästpass m.m. Enligt motionärerna finns det dock anledning att uppmärksamma vissa brister i regeringens resonemang, i synnerhet vad gäller effekterna för hästägare – såväl seriösa som mindre seriösa. Det finns också risker från djurskyddssynpunkt med strängare regler, när oseriösa handlare kringgår bestämmelserna. Regeringen borde därför överväga hur det ökade incitamentet för illegal djurhållning skall bemötas. Motionen tar också upp vissa problem för t.ex. mindre ridskolor, som på grund av bestämmelserna om hästpass m.m. kommer att drabbas av högre kostnader. Det finns i dag många mindre ridskolor, som kan ha ca 30 hästar, och som redan i dag har en ansträngd ekonomisk situation. Samtidigt fyller de en viktig social funktion. Motionen utmynnar i ett yrkande att bestämmelserna inte bara ”torde” (propositionens ordalydelse) utan *skall* föregås av en analys av effekterna för små företags villkor. För de mindre företagen bör dessutom gälla en övergångs-

riod t.o.m. den 31 december 2001 innan de nya kraven på registrering och utfärdande av hästpass träder i kraft.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om ändring i lagen om provtagning på djur, m.m. och ansluter sig till de överväganden som redovisas i propositionen. Utskottet kan också i stora delar instämma i de synpunkter som framförs i motion MJ33 och förutsätter att de nya bestämmelserna kommer att föregås av en analys av effekterna för små företags villkor. Motionen bör i denna del anses tillgodosedd med vad utskottet anfört. När det gäller ikraftträdande av mer detaljerade föreskrifter konstaterar utskottet att kommissionens beslut 2000/68/EG innehåller en bestämmelse som innebär att medlemsstaterna skulle ha infört systemet med hästpass redan den 1 juli 2000. Med hänsyn härtill är utskottet inte berett att tillstyrka motionärernas förslag om undantag för vissa företag under en övergångstid.

Med det anförda föreslår utskottet att motion MJ33 (kd) lämnas utan vidare åtgärd.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Regeringen (Jordbruksdepartementet) föreslår i proposition 2000/01:60 att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändringar i lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m.

Följdmotion

2000/01:MJ33 av Caroline Hagström m.fl. (kd) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att bestämmelser som antas med bemyndigande av de föreslagna lagändringarna skall föregås av en analys av effekterna för små företagens villkor.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om övergångsbestämmelser för små företagare fram t.o.m. den 31 december 2001.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m.

